ZBIERKA ZÁKONOV
SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Ročník 1961

Vyhlásené: 28.04.1961 Vyhlásená verzia v Zbierke zákonov Slovenskej republiky

Obsah tohto dokumentu má informatívny charakter.

38

ZÁKON

z 18. apríla 1961

o miestnych ľudových súdoch

Budovanie vyspelej socialistickej spoločnosti sa prejavuje ďalším prehlbovaním socialistickej demokracie a rozvojom socialistickej štátnosti, ktoré je nerozlučne späté s rozširujúcou sa účasťou pracujúcich na správe štátu a na riadení národného hospodárstva, s upevňovaním socialistickej zákonnosti a výchovou občanov k uvedomelému dodržiavaniu pravidiel socialistického spolužitia a právneho poriadku socialistickej spoločnosti. Nová socialistická Ústava preto zakotvila - ako dôležitú súčasť opatrení smerujúcich k zvyšovaniu aktívnej účasti pracujúcich na výkone súdnictva - do sústavy československých súdov miestne ľudové súdy. Tieto súdy ako orgány pracujúcich majú v obciach a na pracoviskách prejednávať menej závažné prípady porušovania právneho poriadku a drobné spory medzi občanmi. Tým majú prispievať k upevňovaniu socialistickej zákonnosti a k zabezpečovaniu spoločenského poriadku a pravidiel socialistického spolužitia. Národné zhromaždenie Československej socialistickej republiky sa preto uznieslo na tomto zákone:

Úlohy miestnych ľudových súdov a hlavné zásady ich činnosti

§ 1

(1) Miestne ľudové súdy sú článkom jednotnej sústavy československého socialistického súdnictva. Ako orgány pracujúcich v obciach a na pracoviskách prejednávajú a rozhodujú menej závažné prípady porušovania socialistickej zákonnosti, narušujúce najmä spoločenský poriadok a súdružské spolužitie občanov, a drobné majetkové spory.

(2) Celou svojou činnosťou vychovávajú občanov k dôslednému dodržiavaniu socialistického právneho poriadku, k socialistickému pomeru k práci, k ochrane socialistického vlastníctva, k ochrane osobnosti a práv občanov a k nezmieriteľnému postoju voči akémukoľvek konaniu, ktoré spôsobuje škody spoločnosti a je nezlučiteľné s povinnosťami občana socialistického štátu.

§ 2

(1) Miestne ľudové súdy spolupracujú so všetkými orgánmi a organizáciami, ktoré sa starajú o výchovu občanov k dodržiavaniu socialistického právneho poriadku, najmä s národnými výbormi, Revolučným odborovým hnutím, Československým sväzom mládeže a vedením podnikov a závodov, nenahradzujú však ich výchovné pôsobenie. Prípady porušenia socialistického právneho poriadku prejednávajú zásadne len vtedy, ak vzhľadom na závažnosť prípadu nestačí na nápravu previnilého občana výchovné pôsobenie týchto orgánov a organizácií.

(2) Miestne ľudové súdy dávajú podnet na odstránenie nedostatkov, ktoré zistili v činnosti orgánov a organizácií a ktoré umožnili alebo uľahčili porušenie socialistického právneho poriadku.

§ 3

Národné výbory a iné štátne orgány sú povinné poskytovať miestnym ľudovým súdom sústavnú a všestrannú pomoc a podporu. Miestne ľudové súdy sa môžu obracať na národné výbory, orgány bezpečnosti, okresné súdy a iné štátne orgány so žiadosťou o výsluch svedkov alebo o iné preverenie skutočností dôležitých pre rozhodnutie, ak by im ich preverenie robilo značné ťažkosti.

§ 4

Pri plnení úloh pomáhajú miestnym ľudovým súdom okresné súdy. Vykonávajú dozor nad ich činnosťou tým, že rozhodujú o opravných prostriedkoch podaných proti rozhodnutiam miestnych ľudových súdov.

§ 5

Sudcovia miestnych ľudových súdov sú pri výkone svojej funkcie nezávislí a sú viazaní jedine právnym poriadkom socialistického štátu. Sú povinní spravovať sa zákonmi a inými právnymi predpismi a vykladať ich v súlade so socialistickým právnym vedomím.

§ 6

(1) Miestne ľudové súdy sú volené.

(2) Sudcovia miestnych ľudových súdov sú zo svojej činnosti zodpovední pracujúcemu ľudu. Svojim voličom a národným výborom podávajú pravidelné zprávy o svojej činnosti.

(3) Funkcia sudcu miestneho ľudového súdu je funkciou čestnou. Podnik, družstvo alebo iná organizácia, v ktorej sudca miestneho ľudového súdu pracuje, sú povinné umožniť mu riadny výkon sudcovskej funkcie. Plnenie povinností sudcu miestneho ľudového súdu nemôže viesť k ujme na pracovnom zárobku, ani ku skráteniu na právach a nárokoch vyplývajúcich z pracovného pomeru.

§ 7

Konanie pred miestnymi ľudovými súdmi je zásadne ústne a verejné. Ich rozsudky alebo rozhodnutia (ďalej len „rozhodnutia“) sa vyhlasujú v mene republiky.

Ustavovanie a organizácia miestnych ľudových súdov

§ 8

(1) Miestne ľudové súdy sa ustavujú v obciach a na pracoviskách.

(2) O ustavení miestneho ľudového súdu rozhoduje okresný národný výbor. Návrh na jeho ustavenie podáva miestny národný výbor alebo základná organizácia Revolučného odborového hnutia.

(3) Počet sudcov miestneho ľudového súdu určí okresný národný výbor po prejednaní s miestnym národným výborom alebo so základnou organizáciou Revolučného odborového hnutia.

§ 9

(1) Sudcovia miestnych ľudových súdov sú volení na 2 roky verejným hlasovaním na zhromaždeniach občanov na návrh miestneho národného výboru alebo základnej organizácie

Revolučného odborového hnutia. Právo voliť majú občania, ktorí dovŕšili 18. rok veku. Zvolený je ten, kto získal nadpolovičnú väčšinu hlasov občanov prítomných na zhromaždení.

(2) Za sudcu miestneho ľudového súdu môže byť zvolený občan, ktorý dovŕšil 21. rok veku, ktorý požíva medzi občanmi všeobecnú vážnosť a dôveru a ktorý je ostatným občanom príkladom v práci, vo verejnej činnosti i v osobnom živote.

(3) Sudcovia miestneho ľudového súdu volia zo svojho stredu predsedu miestneho ľudového súdu a jeho zástupcu.

(4) Ak sudca miestneho ľudového súdu neplní svoje sudcovské povinnosti alebo ak z iného dôvodu stratí dôveru pracujúcich, môže byť ešte pred uplynutím funkčného obdobia zo svojej funkcie odvolaný. Odvolanie sudcu miestneho ľudového súdu z funkcie deje sa obdobným spôsobom ako jeho voľba.

(5) Ak sudca miestneho ľudového súdu nemôže sudcovskú funkciu trvale vykonávať pre chorobu alebo inú vážnu prekážku, môže byť zo svojej funkcie uvoľnený. O uvoľnení rozhoduje:

a) ak ide o sudcu miestneho ľudového súdu na pracovisku, základná organizácia Revolučného odborového hnutia,

b) ak ide o sudcu miestneho ľudového súdu v obci, miestny národný výbor.

(6) Za sudcu odvolaného z funkcie alebo za sudcu, ktorý bol uvoľnený zo svojej funkcie, sa zvolí, ak to bude vyžadovať riadny chod miestneho ľudového súdu, na zvyšok funkčného obdobia nový sudca.

§ 10

Sudcovia miestnych ľudových súdov v obciach i na pracoviskách skladajú do rúk predsedu miestneho národného výboru tento sľub:

„Sľubujem, že budem verný Československej socialistickej republike a veci socializmu, že sa budem spravovať Ústavou i ostatnými zákonmi a vykladať ich v súlade so socialistickým právnym vedomím.“

Veci, ktoré prejednávajú miestne ľudové súdy

§ 11

Miestne ľudové súdy prejednávajú previnenia a jednoduché majetkové spory. Ďalej môžu prejednávať i menej závažné trestné činy, ak im boli postúpené prokurátorom alebo súdom.

§ 12

(1) Miestne ľudové súdy na pracoviskách prejednávajú:

a) previnenia a trestné činy, ktorých sa dopustia občania, ktorí pracujú v závode, kde je miestny ľudový súd ustavený,

b) majetkové spory, ktorých účastníci (navrhovateľ i odporca) pracujú v závode, kde je miestny ľudový súd ustavený.

(2) Miestne ľudové súdy v obciach prejednávajú:

a) previnenia a trestné činy, ktoré spáchali občania bývajúci v obvode miestneho ľudového súdu, ak nie je na prejednanie týchto previnení a trestných činov príslušný miestny ľudový súd na pracovisku,

b) majetkové spory, ak odporca býva v obvode miestneho ľudového súdu a ak nie je na prejednanie majetkového sporu príslušný miestny ľudový súd na pracovisku.

(3) Miestny ľudový súd príslušný na prejednanie previnenia alebo trestného činu môže vec postúpiť inému miestnemu ľudovému súdu, ak dôjde k záveru, že miestny ľudový súd, ktorému vec postupuje, môže čin a osobu previnilého občana lepšie posúdiť a účinnejšie výchovne pôsobiť, a ak prejaví s tým tento súd súhlas.

§ 13

(1) Trestné činy môže miestny ľudový súd prejednávať len vtedy, ak mu boli postúpené prokurátorom alebo súdom.

(2) Prokurátor alebo súd môžu postúpiť trestný čin na prejednanie a rozhodnutie miestnemu ľudovému súdu na žiadosť miestneho ľudového súdu alebo z vlastného podnetu, ak po zvážení spoločenskej nebezpečnosti činu a osoby páchateľa uznajú, že na jeho nápravu postačí výchovná sila kolektívu na pracovisku alebo v obci a opatrenie, ktoré môže uložiť miestny ľudový súd.

(3) Miestny ľudový súd môže uložiť za trestný čin, ktorý mu bol postúpený na prejednanie a rozhodnutie, len niektoré z opatrení uvedených v tomto zákone.

§ 14

(1) Za previnenia a trestné činy môžu sa volať na zodpovednosť len občania, ktorí v čase spáchania činu dovŕšili 15. rok svojho veku.

(2) Previnenia mladistvých osôb, ktoré v čase spáchania činu nedovŕšili 18. rok veku, majú sa prejednávať pred miestnym ľudovým súdom len výnimočne. O nápravu mladistvých previnilcov sa starajú predovšetkým spoločenské organizácie, najmä Revolučné odborové hnutie a Československý sväz mládeže.

Previnenie

§ 15

(1) Previnením je zavinené konanie uvedené v tomto zákone (§ 16 až § 21), ktorým bol porušený socialistický právny poriadok v takej miere, že to ohrozuje alebo poškodzuje záujmy spoločnosti alebo práva a oprávnené záujmy jednotlivca, ak vzhľadom na okolnosti prípadu, na osobu previnilého občana a následky jeho konania nedosahuje stupeň spoločenskej nebezpečnosti trestného činu.

(2) Miestne ľudové súdy rozhodujú o previneniach vtedy, ak vzhľadom na závažnosť prípadu, nestačí na nápravu previnilého občana výchovné pôsobenie spoločenských organizácií, národných výborov a vedení podnikov a závodov.

(3) Miestne ľudové súdy nerozhodujú o previneniach, ak od spáchania činu uplynula doba 1 roku.

§ 16

(1) Previnenia proti majetku v socialistickom vlastníctve sa dopustí, kto takýto majetok poškodí, najmä krádežou, spreneverou, podvodom alebo tým, že ho neoprávnene a svojvoľne užíva alebo ničí, pokiaľ škoda príliš neprevyšuje sumu 500 Kčs.

Tieto konania nemožno stíhať ako previnenia, ak sa previnilý občan dopustí činov proti majetku opätovne alebo ak je jeho čin z iných dôvodov zvlášť zavrhnuteľný.

(2) Previnenia proti majetku v socialistickom vlastníctve sa tiež dopustí, kto z nedbanlivosti, svedčiacej o nezodpovednom postoji k socialistickému vlastníctvu, na takomto majetku spôsobí škodu neprevyšujúcu sumu 5 000 Kčs.

§ 17

Previnenia proti záujmom socialistického hospodárstva sa dopustí, kto v menšom rozsahu:

a) neoprávnene vykonáva súkromnú výrobnú alebo inú zárobkovú činnosť za tým účelom, aby získaval trvalejší zdroj príjmov,

b) poškodzuje spotrebiteľov najmä tým, že predražuje tovar alebo služby, alebo ich klame na akosti, množstve alebo váhe tovaru.

§ 18

(1) Previnenia proti majetku v osobnom vlastníctve sa dopustí, kto takýto majetok poškodí, najmä krádežou, spreneverou, podvodom alebo tým, že ho neoprávnene a svojvoľne užíva alebo ničí, pokiaľ škoda príliš neprevyšuje sumu 500 Kčs.

Tieto konania nemožno stíhať ako previnenia, ak sa previnilý občan dopustí činov proti majetku opätovne alebo ak je jeho čin z iných dôvodov zvlášť zavrhnuteľný.

(2) Previnenia proti majetku v osobnom vlastníctve sa tiež dopustí, kto z nedbanlivosti, svedčiacej o bezohľadnom postoji k osobnému vlastníctvu, spôsobí škodu na majetku spoluobčanov.

§ 19

Previnenia proti socialistickému spolužitiu sa dopustí:

a) kto neprístojným chovaním, najmä vyhrážkami, urážlivými výrokmi alebo skutkami, ohováraním, bitkou, schválnosťami alebo iným hrubým konaním naruší súdružské spolužitie občanov alebo sa dotkne ich dôstojnosti a cti,

b) kto požije alkoholické nápoje, hoci vie, že bude vykonávať zamestnanie alebo inú činnosť, pri ktorých by mohol ohroziť zdravie spoluobčanov alebo bezpečnosť majetku, alebo kto niekomu za takých okolností alkoholické nápoje poskytne,

c) kto sa živí spôsobom, ktorý je v hrubom rozpore s občianskymi povinnosťami.

§ 20

Previnenia proti rodinným vzťahom a záujmom zdravého vývoja mládeže sa dopustí:

a) kto sa náležite nestará o hmotné zabezpečenie svojich rodinných príslušníkov, o ktorých je povinný podľa zákona sa starať, alebo kto zanedbáva svoju povinnosť starať sa o riadny vývoj a výchovu maloletých osôb zverených do jeho starostlivosti,

b) kto maloletým osobám umožňuje požívať alkoholické nápoje a tým ohrozuje ich telesný alebo mravný vývoj.

§ 21

Previnenia proti pracovnej disciplíne sa dopustí:

a) kto porušením predpisov o bezpečnosti a ochrane zdravia pri práci ohrozí niekoho na zdraví alebo niekomu spôsobí ublíženie na zdraví majúce za následok kratšiu pracovnú neschopnosť,

b) kto sústavne bez závažného dôvodu vynecháva pracovné smeny alebo predstiera pracovnú neschopnosť,

c) kto sústavne alebo závažne porušuje technologickú disciplínu alebo inak porušuje dôležité povinnosti z pracovného pomeru, pokiaľ škoda spôsobená takým konaním neprevyšuje 5 000 Kčs.

Majetkové spory

§ 22

(1) Miestne ľudové súdy môžu prejednávať a rozhodovať jednoduché majetkové spory medzi občanmi, ak hodnota sporu neprevyšuje 1 000 Kčs a ak o to navrhovateľ požiada. Ak dôjde miestny ľudový súd pri prejednávaní veci k názoru, že nejde o spor jednoduchý, postúpi vec okresnému súdu.

(2) Na návrh oboch účastníkov (navrhovateľa i odporcu) môžu prejednávať aj iné majetkové spory medzi občanmi navzájom alebo medzi občanmi a socialistickými organizáciami za tým účelom, aby prispeli k uzavretiu pokonávky. Ak sa pokonávka uzavrie, rozhodne miestny ľudový súd, či pokonávku schvaľuje. Ak pokonávku neschváli alebo ak sa pokonávka neuzavrie, neprejednáva vec ďalej a odkáže účastníkov na okresný súd.

(3) Miestny ľudový súd môže schváliť len takú pokonávku, ktorá nie je v rozpore s právnymi predpismi a všeobecným záujmom.

§ 23

Miestne ľudové súdy neprejednávajú pracovné spory a spory z rodinného práva.

Konanie pred miestnymi ľudovými súdmi

§ 24

(1) Previnenia prejednávajú miestne ľudové súdy na návrh národného výboru, iného štátneho orgánu, spoločenskej organizácie, vedenia závodu, predstavenstva jednotného roľníckeho družstva, občanov alebo z vlastného podnetu. Majetkové spory prejednávajú len na návrh občanov, ktorí pred miestnym ľudovým súdom uplatňujú svoje nároky.

(2) Miestne ľudové súdy majú prejednávať len riadne objasnené veci. Návrhy na prejednanie veci majú sa preto riadne doložiť potrebnými dokladmi, prípadne majú sa uviesť aj svedkovia, ktorí môžu osvedčiť skutočnosti v návrhoch uvedené.

§ 25

Miestny ľudový súd musí, skôr než začne prejednávať vec, zistiť, či je na jej prejednanie kompetentný. Ak zistí, že vec môžu vybaviť - pre malú závažnosť - orgány podniku, závodu alebo spoločenských organizácií, alebo ak zistí, že vec patrí do právomoci iného orgánu, postúpi im vec na vybavenie.

§ 26

(1) Miestny ľudový súd koná v trojčlennom senáte.

(2) Miestny ľudový súd prejednáva veci tak, aby rozhodol spravidla do 30 dní od podania návrhu. Čas a miesto prejednania veci a zloženie senátu, ktorý vec prejedná, určí predseda miestneho ľudového súdu alebo jeho zástupca.

(3) Čas a miesto zasadania miestneho ľudového súdu s uvedením vecí, ktoré sa na zasadaní budú prejednávať, oznámia sa verejne.

(4) Zasadanie miestneho ľudového súdu sa koná spravidla mimo pracovného času členov senátu miestneho ľudového súdu a účastníkov konania.

§ 27

(1) Predseda senátu povereného prejednaním veci oboznámi sa s obsahom návrhu, zabezpečí obstaranie listín a iných potrebných dokladov a podľa možnosti aj iným spôsobom preverí tvrdené skutočnosti. Zabezpečí tiež predvolanie účastníkov konania, zákonných zástupcov maloletých previnilcov, svedkov a iných občanov, ktorých účasť pri prejednávaní veci pred miestnym ľudovým súdom je potrebná.

(2) Občan, ktorého prípad sa má prejednávať, musí byť oboznámený s obsahom návrhu a s výsledkami jeho preverenia a upovedomený o čase a mieste prejednávania veci pred miestnym ľudovým súdom. Musí sa mu dať možnosť vyjadriť sa k veci a podať svoje návrhy.

(3) Občania, ktorí boli predvolaní pred miestny ľudový súd, sú povinní sa naň ustanoviť a podať potrebné vysvetlenie.

§ 28

(1) Miestny ľudový súd zásadne prejednáva všetky veci v prítomnosti účastníkov. V neprítomnosti účastníkov môže vec prejednávať len vtedy, ak odmietnu pred miestny ľudový súd sa ustanoviť alebo ak sa bez dôvodného ospravedlnenia neustanovia.

(2) Majetkové spory prejednáva miestny ľudový súd len vtedy, ak sa ustanoví na prejednávanie veci navrhovateľ alebo občan, ktorého navrhovateľ poveril svojim zastupovaním. Zástupca účastníkov sa môže konania pred miestnym ľudovým súdom zúčastniť len vtedy, ak sa účastníci nemôžu na prejednávanie sporu z vážnych dôvodov osobne ustanoviť alebo ak nie sú schopní sa pred miestnym ľudovým súdom zrozumiteľne vyjadrovať. Ak sa neustanoví navrhovateľ alebo jeho zástupca na prejednanie veci bez dôvodného ospravedlnenia, upustí miestny ľudový súd od ďalšieho prejednávania veci.

§ 29

(1) Pri prejednávaní veci postupuje senát miestneho ľudového súdu tak, aby konanie prebiehalo dôstojne a aby sa zistil skutočný stav veci.

(2) Konanie sa vedie tak, aby sa dala prítomnému kolektívu možnosť podieľať sa na objasnení prípadu a prispievať k zhodnoteniu veci i previnilého občana. Občania prítomní pri prejednávaní veci sa môžu preto so súhlasom predsedu senátu ujať slova a vysloviť svoju mienku.

(3) Na začiatku konania podá predseda senátu alebo ním určený člen senátu zprávu o prípade a o výsledkoch predbežného vyšetrenia. Ak je to potrebné, senát vypočuje svedkov alebo vykoná iné dôkazy. Občan, ktorého vec sa prejednáva, má právo sa k vykonaným dôkazom vyjadriť, navrhnúť vykonanie dôkazov, ktorými dokazuje svoje tvrdenia, a podať vysvetlenie potrebné na riadne objasnenie veci.

(4) O priebehu konania sa spisuje zápisnica.

§ 30

(1) Po riadnom objasnení vecí vynesie senát miestneho ľudového súdu rozhodnutie. Na jeho prijatie stačí väčšina hlasov členov senátu.

(2) Pri vyhlasovaní rozhodnutia sa uvedú výsledky prejednávania veci a uložené opatrenie a rozhodnutie sa stručne odôvodní. Účastníci sa poučia o práve podať odvolanie. Ak uloží miestny ľudový súd pokutu, povinnosť náhrady škody alebo inú povinnosť na majetkové plnenie, určí na jej splnenie tiež primeranú lehotu; môže povoliť aj splátky.

(3) Rozhodnutie miestneho ľudového súdu alebo obsah pokonávky uzavretej účastníkmi v majetkovom spore sa vyznačí v zápisnici, ktorú podpíšu členovia senátu, a ak bola uzavretá pokonávka, tiež účastníci.

(4) Ak nebol pri vyhlasovaní rozhodnutia miestneho ľudového súdu niektorý z účastníkov prítomný, musí sa mu rozhodnutie oznámiť písomne.

(5) Ak prejednával miestny ľudový súd trestný čin, ktorý mu bol postúpený prokurátorom alebo súdom, vyrozumie ich o výsledku prejednania.

§ 31

(1) Ak dôjde miestny ľudový súd po prejednaní previnenia alebo trestného činu k záveru, že sa občan previnenia alebo trestného činu dopustil, že však samo prejednanie veci splnilo svoj výchovný účel, neuloží žiadne opatrenie. Môže to urobiť najmä vtedy, ak previnilý občan prejaví úprimnú ľútosť, ospravedlní sa poškodenému alebo kolektívu a zaviaže sa urobiť nápravu a nahradiť spôsobenú škodu. Inak uloží niektoré z týchto opatrení:

a) napomenutie,

b) verejné pokarhanie,

c) pokutu do 500 Kčs,

d) nápravné opatrenie zrážkou z platu až do 15 % na čas najviac 3 mesiacov,

e) nariadi na čas najviac 6 mesiacov, aby previnilý občan bol preložený na nižšiu funkciu alebo na iný pracovný úsek; toto opatrenie môže uložiť len miestny ľudový súd na pracovisku.

(2) Miestny ľudový súd môže vysloviť prepadnutie veci, ktorá náleží previnilému občanovi a ktorá sa použila na spáchanie previnenia alebo trestného činu alebo ktorú previnilý občan svojim činom získal, ak to bude vyžadovať bezpečnosť ľudí alebo majetku alebo iný všeobecný záujem. Prepadnutá vec pripadá štátu. Prepadnutie veci nemožno vysloviť, ak hodnota veci je v nápadnom nepomere k stupňu nebezpečnosti spáchaného činu.

(3) Ak sa previnením alebo trestným činom previnilého občana spôsobila majetková škoda, pôsobí miestny súd na to, aby ju vinník dobrovoľne nahradil. Ak odoprie previnilý občan spôsobenú škodu nahradiť, uloží mu túto povinnosť. Ak sa však miestnemu ľudovému súdu nepodarí zistiť presnú výšku škody alebo keby mu zistenie presnej výšky škody robilo ťažkosti, odporučí poškodenému, aby sa so svojím nárokom na náhradu škody obrátil na okresný súd.

(4) Uložené pokuty a zrážky z platu pri nápravných opatreniach sa odvádzajú do štátneho rozpočtu.

§ 32

(1) Ak dôjde miestny ľudový súd k záveru, že nemožno dokázať, že sa občan previnenia alebo trestného činu dopustil, vynesie oslobodzujúce rozhodnutie.

(2) Ak dôjde miestny ľudový súd k záveru, že sa občan previnenia alebo trestného činu dopustil pred dovŕšením 15. roku veku, alebo ak zistí, že od spáchania previnenia uplynula doba 1 roku, konanie zastaví.

(3) Ak dôjde miestny ľudový súd k záveru, že ide o trestný čin, postúpi vec, ak mu nebola postúpená prokurátorom alebo súdom, okresnému prokurátorovi.

Konanie o odvolaní proti rozhodnutiam miestnych ľudových súdov

§ 33

(1) Opravným prostriedkom proti rozhodnutiu miestneho ľudového súdu je odvolanie, ktoré sa podáva ústne alebo písomne u predsedu miestneho ľudového súdu alebo jeho zástupcu. O odvolaní, ktoré má odkladný účinok, rozhoduje okresný súd.

(2) Odvolanie môžu podať:

a) občan, ktorého sa rozhodnutie priamo dotýka, alebo jeho zákonný zástupca,

b) prokurátor,

c) orgány alebo organizácie, ktoré dali podnet na prejednanie veci.

(3) Lehota na podanie odvolania je 15 dní od vyhlásenia rozhodnutia miestneho ľudového súdu.

(4) U osôb uvedených v ods. 2 písm. a) je lehota na podanie odvolania 15 dní od vyhlásenia rozhodnutia miestneho ľudového súdu alebo odo dňa, keď osobe, ktorá nebola pri vyhlasovaní rozhodnutia prítomná, rozhodnutie miestneho ľudového súdu sa oznámilo písomne. Ak však zameškala niektorá z týchto osôb uvedenú lehotu preto, že na ňu nebola súdom upozornená, alebo z iných vážnych dôvodov (napríklad pre chorobu, pretože bola na služobnej ceste a pod.), môže jej miestny ľudový súd zameškanie lehoty odpustiť. Miestny ľudový súd môže zameškanie odvolacej lehoty odpustiť tiež vtedy, ak vyjdú po uplynutí odvolacej lehoty dodatočne najavo nové skutočnosti alebo dôkazy, ktoré by mohli byť dôvodom pre zmenu rozhodnutia miestneho ľudového súdu.

(5) Pri trestných činoch, ktoré miestny ľudový súd prejednával preto, že mu boli postúpené prokurátorom, je lehota na podanie odvolania 15 dní odo dňa, keď prokurátor bol miestnym ľudovým súdom vyrozumený o výsledku prejednania postúpenej veci.

(6) Miestny ľudový súd predloží odvolanie i so spisom okresnému súdu. Ak odpustí podľa ustanovenia ods. 4 zameškanie odvolacej lehoty, vyznačí to v spise.

§ 34

(1) Okresný súd odvolanie zamietne, ak bolo podané oneskorene alebo osobou neoprávnenou, alebo ak po prejednaní veci zistí, že odvolanie nie je dôvodné.

(2) Ak okresný súd zistí, že miestny ľudový súd nebol na prejednanie veci kompetentný, zruší jeho rozhodnutie a podľa povahy veci sám vo veci rozhodne alebo ju postúpi inému kompetentnému orgánu.

(3) Ak okresný súd zistí, že rozhodnutie miestneho ľudového súdu je nezákonné alebo z iných dôvodov nesprávne, zruší ho a vráti miestnemu ľudovému súdu vec na nové prejednanie a rozhodnutie. Pri novom prejednávaní veci je miestny ľudový súd povinný spravovať sa pokynmi obsiahnutými v rozhodnutí okresného súdu.

(4) Nepodstatné pochybenia v rozhodnutí miestneho ľudového súdu môže okresný súd napraviť sám, a to i vtedy, ak neuzná odvolanie za dôvodné.

§ 35

Okresný súd rozhoduje o odvolaní v trojčlennom senáte. Postupuje pritom, ak tento zákon nemá osobitné ustanovenia, podľa zásad o vybavovaní odvolaní, ktoré obsahujú súdne poriadky.

Vykonateľnosť rozhodnutia a pokonávky

§ 36

Právoplatné rozhodnutia miestneho ľudového súdu, ktorými sa uložila pokuta alebo povinnosť na náhradu škody alebo na iné majetkové plnenie, ako aj pokonávky schválené miestnym ľudovým súdom sú súdne vykonateľné.

§ 37

(1) Ak sa nebude rozhodnutie miestneho ľudového súdu o uložení pokuty v určenej lehote dobrovoľne plniť, postúpi predseda miestneho ľudového súdu spis okresnému súdu na výkon rozhodnutia.

(2) Ak sa nebudú rozhodnutia miestneho ľudového súdu o povinnosti na náhradu škody alebo na iné majetkové plnenie alebo povinnosti vyplývajúcej z pokonávky schválenej miestnym ľudovým súdom v určenej lehote dobrovoľne plniť, postúpi predseda miestneho ľudového súdu, ak o to požiada oprávnený účastník, spis okresnému súdu na výkon rozhodnutia alebo pokonávky.

§ 38

Vedenie podniku alebo iný orgán kompetentný podľa povahy veci sú povinné vykonať právoplatné rozhodnutie miestneho ľudového súdu, ktorým sa uložilo niektoré z opatrení uvedených v § 31 ods. 1 písm. d) a e).

Sťažnosť pre porušenie zákona

§ 39

(1) Proti právoplatnému rozhodnutiu miestneho ľudového súdu, ktorým sa porušil zákon, môže podať okresný prokurátor alebo predseda okresného súdu sťažnosť pre porušenie zákona; o sťažnosti rozhoduje okresný súd.

(2) Ak sa právoplatným rozsudkom okresného súdu, ktorým rozhodol o odvolaní proti rozhodnutiu miestneho ľudového súdu, porušil zákon, môže krajský prokurátor alebo predseda krajského súdu podať sťažnosť pre porušenie zákona; o sťažnosti rozhoduje krajský súd.

§ 40

Súdy rozhodujúce o sťažnosti pre porušenie zákona postupujú, ak tento zákon nemá osobitné ustanovenia, podľa zásad o vybavovaní sťažností pre porušenie zákona, ktoré obsahujú súdne poriadky.

Záverečné ustanovenia

§ 41

(1) Národné výbory a vedenia podnikov, pri ktorých sú ustavené miestne ľudové súdy, sú povinné bezodplatne poskytovať pre konanie miestnych ľudových súdov vhodné miestnosti i iné potreby, bezodplatne vykonávať potrebné administratívne práce a uhradzovať aj iné výdavky spojené s činnosťou miestnych ľudových súdov.

(2) Národné výbory a závody, pri ktorých sú ustavené miestne ľudové súdy, sú tiež povinné sa starať o riadne uloženie spisov miestneho ľudového súdu.

§ 42

(1) Účastníci konania pred miestnym ľudovým súdom neuhradzujú trovy konania a súdne poplatky.

(2) Trovy, ktoré v konaní vzniknú účastníkovi konania, znáša účastník sám bez nárokov na ich náhradu.

§ 43

(1) Závody sú povinné poskytovať sudcom miestnych ľudových súdov pracovné voľno na čas nevyhnutne potrebný na to, aby mohli riadne plniť povinnosti vyplývajúce zo sudcovskej funkcie. Sudcovia miestnych ľudových súdov majú však, dbajúc na čo najväčšiu hospodárnosť, vykonávať povinnosti vyplývajúce zo sudcovskej funkcie prevažne mimo pracovného času.

(2) Zasadania miestnych ľudových súdov sa zvolávajú spravidla mimo pracovného času tak, aby sa ich mohol zúčastniť čo najširší kolektív pracujúcich. Sudcom miestnych ľudových súdov a pracujúcim, ktorí budú predvolaní pred miestny ľudový súd, závod umožní v prípade potreby účasť na zasadaní miestneho ľudového súdu tým, že im presunie pracovný čas. Ak to nebude uskutočniteľné, majú sudcovia miestnych ľudových súdov a svedkovia predvolaní pred miestny ľudový súd nárok na náhradu ušlej odmeny za prácu. Sudcovia miestnych ľudových súdov a svedkovia predvolaní pred miestny ľudový súd majú ďalej nárok na náhradu potrebných hotových výdavkov.

(3) Náhrady ušlej odmeny za prácu poskytujú:

a) sudcom miestnych ľudových súdov podniky, v ktorých sú títo sudcovia v pracovnom pomere,

b) svedkom predvolaným pred miestny ľudový súd na pracovisku podnik, pri ktorom je miestny ľudový súd ustavený,

c) ostatným sudcom miestnych ľudových súdov a svedkom predvolaným pred miestny ľudový súd v obci miestne národné výbory.

(4) Náhrady nevyhnutných hotových výdavkov poskytujú:

a) podniky sudcom miestnych ľudových súdov na pracovisku a svedkom predvolaným pred miestny ľudový súd na pracovisku,

b) miestne národné výbory sudcom miestnych ľudových súdov v obci a svedkom predvolaným pred miestny ľudový súd v obci.

§ 44

Miestne ľudové súdy neprejednávajú previnenia osôb podliehajúcich právomoci vojenských súdov. Previnenia týchto osôb vybavujú príslušní velitelia v rámci svojej disciplinárnej právomoci.

§ 45

(1) Na pracoviskách, kde pôsobia miestne ľudové súdy, sa nepoužívajú ustanovenia zákona č. 24/1957 Zb. o kárnom (disciplinárnom) stíhaní rozkrádania a poškodzovania majetku v socialistickom vlastníctve.

(2) Orgány, ktoré budú na pracoviskách, kde nepôsobí miestny ľudový súd, používať ustanovenia zákona č. 24/1957 Zb. o kárnom (disciplinárnom) stíhaní rozkrádania a poškodzovania majetku v socialistickom vlastníctve, môžu ukladať za kárne previnenia podľa uvedeného zákona len opatrenia uvedené v § 31 ods. 1 písm. a) až c) zákona o miestnych ľudových súdoch.

§ 46

Zrušuje sa § 5 ods. 1 zákona č. 24/1957 Zb. o kárnom (disciplinárnom) stíhaní rozkrádania a poškodzovania majetku v socialistickom vlastníctve.

§ 47

Tento zákon nadobúda účinnosť 1. júlom 1961.

Novotný v. r.

Fierlinger v. r.

v z. Dolanský v. r.

Vydavateľ Zbierky zákonov Slovenskej republiky a prevádzkovateľ právneho a informačného portálu Slov-Lex dostupného na webovom sídle www.slov-lex.sk je Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky, Župné námestie 13, 813 11 Bratislava, tel.: 02 571 01 000, e-mail: helpdesk@slov-lex.sk.